

MEDEDELINGENBLAD
VAN DE
NEDERLANDSE WERKGEMEENSCHAP VOOR INDIVIDUALPSYCHOLOGIE.

Redactie: Mevrouw Polak-de Meyer-Reinier Vinkeleskade 24
Amsterdam-Z., Tel. 99028

Mevrouw M. Kalf - Kapteyn
Heer J. Vinkenborg

=====

Ter Inleiding

Het verschijnen van dit eerste nummer van het Mededelingenblad van de "Werkgemeenschap voor Individualpsychologie" wijst op onze wens om aan de werkzaamheden van deze gemeenschap een grotere bekendheid te geven; in de eerste plaats natuurlijk wat haar eigen leden betreft, maar ongetwijfeld ook bij andere belangstellenden.

De Individualpsychologie heeft, sinds Künkel en later Adler zelf haar door het houden van vele voordrachten in ons land introduceerden, een grote bekendheid verworven en uit de personen, die Adler bij gelegenheid van zijn verblijf hier te lande persoonlijk leerden kennen en waarderen, heeft zich destijds een kern van aanhangers van zijn leer gevormd, die zijn persoon nog steeds in dankbare herinnering houden. Uit deze kern is de werkgemeenschap voortgekomen, die al jaren vóór de laatste wereldoorlog bestond, maar pas na de officiële onderbreking in de bezettingsjaren een meer formele gedaante heeft aangenomen.

Tengevolge van de oorlog is deze kern wel sterk gendund, maar zij werd na de wereldoorlog door nieuwe toevloed weer versterkt en wel in die mate, dat tot de instelling van een geregelde leergang kon worden overgegaan, die sinds een vijftal jaren geholpen heeft om de beginsselen van Adler uit te dragen.

Deze cursus heeft ook dit voordeel gehad, dat de zich na Adler's dood en tengevolge van de oorlog, min of meer gesloten groep van aanhangers, meer naar buiten heeft kunnen treden, wat, naar wij hopen, nog door ons blaadje verder zal worden bevorderd. Wij wensen dit van ganser harte, omdat wij overtuigd zijn, dat de tot dusverre bestaande onwillekeurige exclusiviteit nooit in de bedoeling van Adler

heeft gelegen en ook door de werkgemeenschap nooit gewenst werd.

Er is wel beweerd, dat het feitelijk weinig zin meer heeft om Adler's denkbeelden nog te propageren. Hij heeft zichzelf reeds in die zin overbodig gemaakt, dat de beginnelen van zijn leer gemeengoed zijn geworden. In werkelijkheid is dit echter dikwijls slechts schijnbaar het geval, omdat, hetgeen Adler heeft gevonden gewoonlijk veel te oppervlakkig gekend en begrepen wordt.

Enerzijds zijn thans de omstandigheden gunstiger geworden. Het neo-vitalisme en de existentialistische filosofie hebben ook de biologie een ander aangezicht gegeven, zodat aan Adler's zienswijze geen weerstanden meer in de weg behoeven te staan. Aan de andere kant zijn verschillende onderzoekers, onbekend met het werk der I.P. of dit negerend, zelfstandig tot velerlei inzichten gekomen, waarvoor zij, uit een begrijpelijke zwakheid, niet gaarne de prioriteit aan Adler wensen te zien toegekend, zodat deze min of meer over het hoofd dreigt te worden gezien.

Naast de wens tot verbreiding van nuttige inzichten, spreekt ook bij de oude vrienden van Adler het verlangen mede om tot de erkenning van zijn verdienste een steentje bij te dragen.

Moge dit mededelingenblad aan beide doeleinden dienstig zijn en bovendien de band tussen de beoefenaren der I.P. helpen versterken.

Dr P.H. Ronge.

=====

Jaarverslag 1951

Het jaar 1951 getuigt van toenemende belangstelling. Hoewel de bijeenkomsten van de werkgemeenschap nog te weinig bezocht werden, gaven de discussies blijk van groeiend begrip betreffende de individualpsychologische denkwijze. De individuele werkzaamheden van de leden en medewerkers-sters bevorderen het uitdragen van de individualpsychologische leer.

De grotere toeloop naar de cursus is verheugend, temeer, omdat vele cursisten uit onderwijskringen komen.

De internationale samenwerking waartoe in 1950 was besloten, heeft in de loop van dit jaar vastere vorm aangenomen.

De leden en medewerkers.

De werkgemeenschap.

Het aantal leden en medewerkers-sters is thans 44 personen.

3 oud-cursisten werden medewerker-sters.

2 medewerksters verlieten de werkgemeenschap.

1 medewerker werd lid.

De bijeenkomsten.

De werkgemeenschap.

Er werden 7 bijeenkomsten gehouden in de Vrouwenclub, Keizersgracht te Amsterdam, waarop de volgende voordrachten werden gehouden:

- 21 Jan. Wereldbeeld-Lichamelijkheid door Dr P.H.Ronge
Het menselijke streven: compensatie of scheppende activiteit door H.von Sassen.
- 4 Mrt. Algemene vergadering.
De logica van het leven door F. Marx.
- 15 Apr. Gymnastiek als therapie door Mevrouw M.Kalf-Kapteijn,
herziening van de opvoedingswetten van Alice Friedmann.
- 20 Mei De betekenis v.h.temperament v.h. karakter door
G.H.v.Aspereen.
Boekbespreking door Dr A.Müller.
- 9 Sept. Huishoudelijke mededelingen.
Bespreking over het internationale congres voor psychotherapie te Leiden.
- 14 Oct. Causaliteit versus Indeterminisme door Dr Ronge en
Dr Müller.
- 11 Nov. Ontwikkeling voor de begrippen van Adler door
Dr P.H.Ronge.
Een praktijkgeval door Mevrouw M.van Oort-v.d.Goes.

De werkzaamheden van het bestuur en de leden en medewerkers.

Het bestuur vergaderde op 21 Jan., 12 Febr., 15 April,
28 Mei, 17 Sept., 29 Oct.

In de internationale school voor wijsbegeerte werd op 7, 8 Juli een weekeind gehouden.

De cursusleider was Dir.Oskar Spiel uit Wenen.

Onderwerp was: Individualpsychologische Schulerziehung in der Praxis.

Voordrachten waren: Die individualpsychologische Versuchsschule in Wien.

Die fünf phasen der Umerziehung.

Von der Schüler selbstverwaltung zur Lebensführungstechnik.

De discussies hadden plaats in aansluiting op de lezingen. Dir. Spiel leidt een individualpsychologische Versuchsschule in Wenen, hij brengt op een zelfstandige wijze de ideeën van Adler in toepassing.

Dr Ronge hield te 's Hertogenbosch voor een groep enige voordrachten over de individualpsychologie en dromen. Voor de diaconessen te Utrecht behandelde Dr Ronge de algemene begrippen van de individualpsychologie. In het internationale Zeitschrift für individualpsychologie schrijft Dr Ronge een verhandeling over: Die Entwicklung einiger Grundgedanken der Individualpsychologie, dat in Amerikaanse kringen zeer gewaardeerd werd.

Dr Ronge vertegenwoordigde de Werkgemeenschap op het internationaal Congres voor psychotherapie van 5 Sept. t/m 8 Sept. te Leiden. Enige leden van de Werkgemeenschap en enige buitenlandse individualpsychologen waren op het congres aanwezig. Dr Müller sprak er over: Individualpsychologische Betrachtungen zur Psychosomatik.

Dr Müller, Dr Delhez en de Heer Vinkenborg hielden psychologische, filosofische en paedagogische referates.

De Heer van Asperen sprak 2x voor leerkrachten v.h. Nijverheidsonderwijs te Rotterdam en 1x te Amsterdam. 3x voor jeugthuizen te Rotterdam, 1x op een ouderavond in Rijn Noord, 1x voor de V.C.J.C. te Ridderkerk en 1x voor de groep kleuterleidsters van de W.V.O. te Amsterdam.

Mevrouw B. van Walsom hield enige cursussen over Individualpsychologische onderwerpen; 1 voordracht tijdens de gezinsweek in Bloemendaal en één te Heemstede voor de Herv. Kerk, contactkring voor vrouwen.

Mevrouw G. Winter de Graaff gaf een cursus in Individualpsychologie voor een groep van de vereniging voor vrouwen met academische opleiding. (afdeling Haarlem en omstreken). 1 voordracht voor een ouderavond van een Lagere School te Haarlem.

Mevrouw Polak leidt een cursus voor musici over de individual-psychologische muziek-methode van Deutsch.

Op 24 Oct. maakten 23 belangstellenden een excursie naar de

Dr Mr van den Berghstichting, te Noordwijk. Dr Verhoeven hield een voordracht voor de groep waarin de geschiedenis van de Stichting en de werkwijze verteld werd. Hierna maakte men een rondgang over het enorme terrein, waar in paviljoens de debielen, imbecilen en idioten worden verpleegd.

De Cursus.

De cursus gaat haar 1ste lustrumjaar in.

Op 10 Sept. begon de cursus met 45 leerlingen, waaronder kleuterleidsters, onderwijzer-es en hoofden van scholen, sociale werkers(sters), studenten en andere belangstellenden.

Voor het 1ste leerjaar werden 31 cursisten ingeschreven van wie 25 vrouwen en 6 mannen.

Het 2de leerjaar zette de werkzaamheden voort met 14 cursisten, van wie 10 vrouwen en 4 mannen, 3 cursisten ontvingen het getuigschrift dat zij met vrucht de 2-jarige cursus gevolgd hebben.

Een reglement voor de cursus is samengesteld.

De bibliotheek.

In dit jaar zijn 23 boeken aangekocht; de bibliotheek bevat 145 boeken en enige tijdschriften van binnen- en buitenland.

Mej. van Dijk heeft de werkzaamheden verbonden aan de bibliotheek met grote toewijding en nauwkeurigheid gedaan.

De Studiekringen.

Dordrecht. In Dordrecht kwam de kring van Individualpsychologie geregeld samen op de laatste Donderdag van iedere maand. Er blijft een levendige belangstelling; meestal is er een voordracht v.d. leider van de kring, Dr. Delhez waarop een uitgebreide discussie volgt. Af en toe is er een spreker van buitenaf (de heer van Asperen, mevrouw Everts-Goddard) zelden een beurt, die door een lid vervuld wordt.

Haarlem.

Voor de leden van de Kennemerstudiekring gaf de heer Kruseman een goedgeslaagde cursus.

Dir. Spiel uit Wenen sprak voor een grote kring belangstellenden, waaronder vele onderwijzers en leraren waren.

Den Haag. In dit jaar heeft het werk van de Kring geheel stil gelegen bij gebrek aan een voldoende aantal deelnemers.

De Adviesbureaux voor de moeilijkheden in de opvoeding.

Amsterdam.

18 Kinderen bezochten geregeld het adviesbureau. Aan de moeders en de ouders werd gelegenheid gegeven om het bureau te bezoeken en de moeilijkheden te bespreken, waar geregeld gebruik van gemaakt werd. Overleg werd gepleegd met de onderwijzers van de scholen.

Het contact met de doorgewerkte gevallen is goed en het werkt stimulerend.

De kinderen komen naar het Adviesbureau door aanbeveling van anderen, door sociale instellingen enz.

Dordrecht.

Iedere Woensdagmiddag om 16.30 is er zitting van het consultatiebureau voor moeilijkheden in de opvoeding. Ouders komen spontaan, soms gestuurd door de huisarts, soms door schoolhoofden of door de maatschappelijke werkster v.d. stichting 1940-1945. Het bureau heeft een bescheiden plaats in de opvoedingswereld, maar het lijkt toch van veel waarde voor verschillende ouders.

Amersfoort.

"Adlerhuis". Er meldden zich 13 nieuwe gevallen, waarvan 7 jongens en 6 meisjes: oudste was 21 jaar, de jongste 3 jaar. De moeilijkheden waarvoor raad gevraagd werd, waren meestal ongezeggelijkheid op school en thuis; voor 2 gevallen werd raad ingewonnen wegens keuze van school, 2 toewijzing bij echtscheiding, 1 voor puberteitsmoeilijkheden. 8 aanvragen door ouders, 1x door een huisarts, 2x door een medisch opv. bureau en 2x door een schoolhoofd. De behandeling werd voortgezet met 20 kinderen. Er werden 3 speelclubjes gehouden; 1 werd in de loop van het jaar gesloten.

De buitenlandse betrekkingen.

Naar aanleiding van een uitspraak van Mevrouw Dr Spaander-Duyvis, dat de treffende gezegden van Adler niet verloren mogen gaan, is aan Dr Dreikurs verzocht om hieraan mede te werken evenals aan Paul Rom (Plotke) de Secretaris van de internationale vereniging. Op 7/11 zijn de karakteristieke uitdrukkingen, die door dr Ronge verzameld zijn aan Dr Dreikurs doorgegeven.

Dr Dreikurs heeft aan de Werkgemeenschap gevraagd om een korte verhandeling te geven over:

1. causality versus Indeterminisme.
2. What are the basic principles in Adlerian psychology which

may be considered as minimum requirements in regarding a person as an Adlerian?

Mevrouw von Sassen en de Heer von Sassen schreven beiden een verhandeling over Causality versus Indeterminisme, welke op 7 Nov. aan Dr Dreikurs is verzonden.

Dr Ronge, Dr Müller en Mr Kruseman zijn de vertegenwoordigers voor de internationale vereniging. Mr Kruseman zal als secretaris optreden.

Dr Nowotny uit Wenen wekt de werkgemeenschap in een rondschrijven op om het voortbestaan van het internationale Zeitschrift für Individualpsychologie te verzekeren door het aantal abonnementen op te voeren. n

De uitgever Springer uit Wenen zal tegen reductie de abonnementen willen verzorgen. Er worden 14 abonnementen aangevraagd, die in Maart 1952 kunnen verschijnen.

Na afloop van het internationale congres voor psychotherapie te Leiden, ontving de Werkgemeenschap op 9 Sept. enige buitenlandse gasten in de vrouwenclub:

Dr Lydia Sicher uit Los Angelos sprak over groepstherapie, de patiënten worden in groepjes van ± 10 ingedeeld naar leeftijd en intelligentie.

Frau Sorge - uit Sleeswijk-Holstein, vertelde over haar werkzaamheden bij jeugdzorg, waar zij 25 jaar met succes heeft gewerkt.

O.Brachfeld, Ph.D. uit Caracas (Venezuela) gaf een indruk van het Congres; het was zeer goed geregeld en vol afwisseling: Over Spanje vertelde de Heer Brachfeld dat men veel belangstelling heeft voor Adler's leer; der Sinn des Lebens heeft hij in het Spaans vertaald en uitgegeven en nog andere boeken en vertalingen werden door hem verzorgd. De Heer Brachfeld gaf een boek uit: Le sentiment de l'infériorité.

Dr Müller was in Januari 1951 te Zürich waar hij voordrachten en cursussen hield voor beginnenden en gevorderden over de neuroseleer en psychosomatiek. 4 openbare voordrachten in de Technische Hochschule en 1 voordracht in de psychiatrische kliniek, over angst neurose.

De oprichting van een psychologisch instituut te Carcasas is in voorbereiding.

Dr Folch, psychiater uit Barcelona, was eveneens onze gast, evenals de Heer Weber uit Rome, die in ons land vertoeft om de 2-jarige individualpsychologische cursus te Amsterdam te volgen.

Paul Rom zendt ons geregeld het internationale nieuws, dat aan de leden en medewerkers wordt gezonden.

Mededelingenblad.

Er is besloten om een mededelingenblad op te richten.

Uitgekomen boeken.

Sidonie Reis: Levenskoers en Levensverwenning.

Dr P.H.Ronge: Over de psychologie der levens tijdperken.

Dr Leonhard Deutsch.

Uit New York werd ons medegedeeld, dat daar op 24 Februari l.l. Dr L.Deutsch aan een hartaanval is overleden. Sinds het begin der twintiger jaren was Dr Deutsch in Wenen een gestadige medewerker in de groep, die Dr Alfred Adler voor de Individual-Psychologie had gevormd. Dr Deutsch, aanvankelijk ingenieur, doch later zich naar het muziekvak kerende, slaagde er in, op de grondslag van de Individual-psychologische denk- en werkwijze, een geheel nieuwe theorie op te bouwen betreffende het onderwijs in muziek. In 1931, ter gelegenheid van Adlers zestigste verjaardag, publiceerde hij over die methode zijn eerste werk: "Individual-Psychologie im Musikunterricht und in der Musikerziehung". Tegelijkertijd gaf hij voor de practijk een Klavierfibel uit, zowel voor twee als voor vier handen.

Tezamen met andere muzikleraren vormde hij een werkgroep, die de methode doorsprak en, met behulp van leerlingen van diverse paedagogen, de resultaten naging. In 1938 ging Dr Deutsch naar Noord-Amerika, waar hij het werk op dezelfde wijze doorzette. Daar stelde hij weer nieuwe studie-werkjes voor zijn methode samen, daar de vroegere begrijpelijkerwijze niet meer verkrijgbaar waren. Een prachtige, royaal uitgegeven album van volksliederen uit alle Europese landen met in het Engels vertaalde tekst, liet hij het licht zien. Zijn laatste werk was een aanvulling van zijn eerste boek, n.l. "Guided sight reading", dat in Amerika, behalve bij musici, ook bij andere paedagogen en psychologen zozeer de aandacht trok, dat binnen een jaar een tweede druk nodig was.

Een moeilijk leven, een lieve maar melancholische figuur, doch met scherpe humor, trouw aan de beginselen van de I.P., trouw aan zijn moeilijke taak voor de muziek-paedagogie en een trouw hart voor hen, die hem terzijde stonden. Zo

zullen velen hem met weemoed blijven gedenken, maar tevens aangespoord worden, om te trachten zijn levenswerk voort te zetten.

G.P.de M.

Internationaal Nieuws.

The hope has been expressed that an international conference of Adlerians can be held during 1952, so that our provisional organisation can be made a definite one. The active collaboration of each group will be necessary, and the preparation will have to be carried out by correspondence.

This should not only be one easily reached by the majority of delegates, but also one where there is a strong local group, ready and able to organize it technically.

Resolutions and Motions.

Please formulate any points which you would like to have discussed and decided upon at the Congress. They must be sent to the groups in good time for discussion before Congress.

Sprokkelhout.

Van Dr Alfred Adler:

- Auch Lippenspitzen hilft da nicht, da muss gepfiffen werden.
- Das sind gute Argumenten, leider für eine schlechte Sache.
- Es ist ganz gleich ob ich glaube, das ein Tiger vor der Tür liegt, oder ob er wirklich draussen liegt.
- Der nervöse Mensch läuft seine Ohrfeige nach.